

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради _____ С. О. Омельченко
(протокол № 1 від «30» серпня 2017 р.)
Ректор _____ С. О. Омельченко
(наказ № 74 від «31» 08 _____ 2017 р.)

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Філологія (германські мови та літератури
(переклад включно)»

Рівень вищої освіти магістр _____

Галузь знань 03 «Гуманітарні науки» _____

Спеціальність 035 «Філологія» _____

Слов'янськ, 2017

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Голуб Олена Михайлівна (голова робочої групи з розроблення освітньої програми), кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.02.15 – Загальне мовознавство (035 Філологія), доцент кафедри загального, германського та слов'янського мовознавства – доцент кафедри германської та слов'янської філології;

Глущенко Володимир Андрійович, доктор філологічних наук за спеціальністю 10.02.15 – Загальне мовознавство (035 Філологія), професор кафедри загального та російського мовознавства і теорії та історії літератури – завідувач кафедри германської та слов'янської філології;

Орел Анна Сергіївна, кандидат філологічних наук за спеціальністю 10.02.15 – Загальне мовознавство (035 Філологія), доцент кафедри загального, германського та слов'янського мовознавства – доцент кафедри германської та слов'янської філології.

Освітньо-професійна програма розроблена на підставі:

1. Ліцензійні умови у сфері вищої освіти (Постанова КМУ №1187 від 30.12.2015 р.).
2. Міжнародна стандартна класифікація освіти.
<http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-educationtraining-2013RU.pdf>.
3. Набока О. Г. Методичні рекомендації до розроблення освітніх програм у Державному вищому навчальному закладі «Донбаський державний педагогічний університет»/ О. Г. Набока. – Слов'янськ : ДДПУ, 2017. – 30 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національна рамка кваліфікацій. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>.
6. Перелік галузей і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (Постанова КМУ №266 від 29.04.2015 р.).

1. Профіль освітньої програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» зі спеціальності 035 «Філологія»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет». Випускова кафедра германської та слов'янської філології.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр філології. Філолог-перекладач (англійська, німецька мови).
Офіційна назва освітньої програми	«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік, 4 місяці.
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 05003179, термін дії до 01.07.2024 р. Рішення АКУ, прот. № 133 від 27.12.2018 р.
Цикл/рівень	другий (магістерський) рівень: FQ-ЕНЕА – другий цикл, QF-LLL – 8 рівень, НРК – 8 рівень;
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	31.12.2018 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.ddpu.edu.ua

2 – Мета освітньої програми	
<p><i>Метою освітньо-професійної програми є забезпечення підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня зі спеціальності 035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)) до практичної перекладацької та редакторської діяльності, формування програмних компетентностей, що дозволять їм оволодіти основними знаннями, вміннями, навичками, необхідними для здійснення досліджень у сфері германської філології (англійська, німецька мови), успішно працювати в різних сферах економіки в якості філолога – редактора, коректора, перекладача (з/на англійську, німецьку мови) – та бути стійким на ринку праці. Набуття освітньої та професійної кваліфікації для здійснення професійної діяльності, пов'язаної із аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критично-аналітичною, так і з прикладною метою), організацією успішної комунікації різними мовами.</i></p>	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань – 03 «Гуманітарні науки» Спеціальність – 035 «Філологія» Спеціалізація – 035.04 – германські мови та літератури (переклад включно) Цілі навчання: формування компетентностей філолога-перекладача (англійська, німецька мови). Зміст навчання: теорія філологічної науки і теорія наукових галузей спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад

	<p>включно)».</p> <p>Об'єкт вивчення: мови (англійська, німецька) (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); зарубіжна література (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); переклад (у теоретичному, практичному, науково-дослідницькому аспектах); комунікація (у професійному і міжкультурному аспектах).</p> <p>Методи, методики, технології: поєднання методів і засобів, які застосовують у філологічній науці та наукових галузях, які відповідають предметній спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно)». Технології навчання: пасивні (пояснювально-ілюстративні); активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці) тощо.</p> <p>Інструменти й обладнання: аудіо- та відеоапаратура, відеопроєктори, комп'ютерні класи, підключені до мережі Інтернет.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна, прикладний характер.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Вища освіта в галузі філології, теоретична та практична підготовка в сфері перекладу та редагування.</p> <p>Ключові слова: перекладацька компетентність, перекладацький аналіз тексту оригіналу, письмовий двосторонній переклад, усний переклад, лінгвосоціокультурні вміння, сутність, поняття, прагматика, види, техніка, стратегія перекладу.</p>
Особливості програми	Програма спеціалізована. У межах спеціалізації «Германські мови та літератури (переклад включно)» передбачається опанування компетентностями володіння англійською, німецькою мовами та знанням зарубіжної літератури.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах 1-4 рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.</p> <p>Випускник освітньої програми може працювати на таких первинних посадах, відповідно до чинної редакції Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010):</p> <p>2444.1 Молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Науковий співробітник-консультант (філологія, лінгвістика та переклади)</p> <p>2444.1 Філолог-дослідник</p> <p>2444.2 Гід-перекладач</p> <p>244.2 Філолог</p>

	2444.2 Лінгвіст 2444.2 Перекладач 2444.2 Перекладач технічної літератури 2444.2 Редактор-перекладач 2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2451.2 Літературний співробітник 2451.2 Редактор науковий		
Подальше навчання	Випускники мають право продовжити навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.		
5 – Викладання та оцінювання			
Викладання та навчання	Студентсько-центроване навчання, особистісно-орієнтоване навчання, диференційоване навчання, інтерактивна технологія навчання, технологія навчальних проєктів.		
Оцінювання	Заліки, письмові екзамени, захист звіту з практики.		
6 – Програмні компетентності			
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.		
Знання	Уміння	Комунікація	Автономність і відповідальність
Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи. Критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.	Розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог. Проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. Використання іноземних мов у професійній діяльності.	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування. Відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди здатність до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
-------------------------------------	--

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Здатність бути критичним і самокритичним. 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5. Здатність працювати в команді та автономно. 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня. 12. Здатність спілкуватися з діяльністю). 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. 2. Здатність осмислювати мистецтво слова як систему систем, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. 3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки. 4. Володіння методами наукового аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати. 6. Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, літературознавства, фольклористики, перекладознавства, прикладної лінгвістики, літературної критики тощо. 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень з германських мов (англійської, німецької) та літератур. 8. Здатність чітко й виразно висловлювати думку,

	<p>використовувати знання законів техніки мовлення: правильна постановка дихання, розвиток голосу, чітка та зрозуміла дикція, нормативна орфоепія.</p> <p>9. Володіння експресивними, емоційними, логічними засобами мови та здатність спрямовувати їх для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>10. Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі філології.</p>
--	--

7 – ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. 2. Демонструвати належний рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень державною та іноземною мовами. 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження у галузі германської філології. 4. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу й керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу та співробітництва. 5. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору. 6. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. 7. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації. 8. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрямки і школи в лінгвістиці та літературознавстві. 9. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. 10. Характеризувати теоретичні та практичні аспекти філологічної галузі, зокрема германських мов і літератур (англійської, німецької), а також перекладу. 11. Демонструвати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації. 12. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. 13. Дотримуватися правил академічної доброчесності. 14. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу. 15. Здійснювати літературне редагування текстів різних стилів
--	---

	<p>та жанрів.</p> <p>16. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі, зокрема в межах германських мов (англійської, німецької).</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес забезпечують 13 осіб науково-педагогічного персоналу. Випускова кафедра германської та слов'янської філології забезпечує викладання дисциплін фахового (професійно-практичного циклу):</p> <p>Доктор філологічних наук – 1 Доктор наук із соціальних комунікацій – 1 Кандидати філологічних наук – 3 Кандидати педагогічних наук – 3 Старші викладачі – 2.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Освітня програма має належне матеріально-технічне забезпечення. Підготовка здійснюється на філологічному факультеті, використовуються зокрема: приміщення для занять студентів – 5 потокових аудиторій (на 40–60 посад. м.), 26 групових аудиторій (по 20–30 посад. м.), з них 4 спеціалізовані аудиторії та лабораторії, 3 комп'ютерні лабораторії.</p> <p>Студенти забезпечені приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів, мультимедійним обладнанням, мають доступ до бібліотеки, у тому числі до читального залу, пунктів харчування, актового та концертного залу, спортивного залу, стадіону, медичного пункту, за потребою забезпечуються гуртожитком. Для практичних занять з фахових дисциплін використовуються 32 комп'ютери, підключені до мережі Інтернет. Для самостійної роботи – методичний кабінет.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Освітня програма має належне інформаційне та навчально-методичне забезпечення, зокрема забезпечена:</p> <ul style="list-style-type: none"> – програмами практики, – навчальними, робочими навчальними програмами з усіх дисциплін навчального плану, – навчально-методичними комплексами з усіх дисциплін. <p>Бібліотека забезпечена в достатній кількості підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, фаховими виданнями. ДВНЗ «ДДПУ» має свій веб-сайт, на якому розміщено навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, у тому числі дистанційні курси.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	-

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумки контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Навчальні дисципліни циклу загальної підготовки			
Нормативні навчальні дисципліни			
ОК 1	Філософія освіти і науки	4	Екзамен
ОК 2	Методологія філологічної науки та основи лінгвістичної історіографії	3	Залік
Навчальні дисципліни фахового (професійно-практичного) циклу			
Нормативні навчальні дисципліни			
ОК 3	Загальне мовознавство	5	Екзамен
ОК 4	Зарубіжна література	5	Екзамен
ОК 5	Теорія літератури	3	Екзамен
ОК 6	Основи перекладацького аналізу та редагування	4	Екзамен
ОК 7	Практичний курс (основна мова)	11	Екзамен
ОК 8	Теорія і практика перекладу (основна мова)	4	Екзамен
ОК 9	Лінгвокраїнознавство (основна мова)	4	Залік
ОК 10	Усний послідовний переклад (основна мова)	4	Екзамен
ОК 11	Переклад ділового усного та писемного мовлення (основна мова)	4	Екзамен
ОК 12	Література країни, мова якої вивчається (основна мова)	4	Екзамен
Атестація			
ОК 13	Комплексний кваліфікаційний екзамен (основна мова): Мова і література (основна мова) Теорія і практика перекладу (основна мова)	-	

ОК 14	Комплексний кваліфікаційний екзамен (друга мова): Мова і література (друга мова) Теорія і практика перекладу (друга мова)	-	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		55	
Вибіркові компоненти ОП			
Навчальні дисципліни циклу загальної підготовки			
Вибіркові навчальні дисципліни (за вибором навчального закладу)			
ВК 1	Інтелектуальна власність / Авторське право і суміжні права	3	Залік
ВК 2	Сучасні інформаційні технології / Сучасні технології захисту інформації	3	Залік
Навчальні дисципліни фахового (професійно-практичного) циклу			
Вибіркові навчальні дисципліни (за вибором навчального закладу)			
ВК 3	Виробнича практика (перекладацька)	3	Захист звіту
Вибіркові навчальні дисципліни (за вибором студента)			
ВК 4	Лінгвокраїнознавство (друга мова) / Країнознавство Німеччини	4	Екзамен
ВК 5	Практичний курс (друга мова) / Практика перекладу (німецька)	6	Залік
ВК 6	Література країни, мова якої вивчається (друга мова) / Література Німеччини	4	Залік
ВК 7	Переклад ділового усного та писемного мовлення (друга мова) / Ділова мова (німецька)	4	Екзамен
ВК 8	Теорія і практика перекладу (друга мова) / Теоретичний курс (друга мова)	4	Екзамен
ВК 9	Усний послідовний переклад (друга мова) Усний переклад (німецька)	4	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		35	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90 кредит. ЄКТС	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних студентами другого (магістерського) рівня ОП «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» із спеціальності 035 «Філологія» рівня та обсягу знань, умінь, компетентностей вимогам стандартів вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія», що передбачає визначення рівня здатності вирішувати складні завдання і проблеми, перекладацької, редакторської, соціолінгвістичної та соціокультурної спрямованості.

Атестація здійснюється екзаменаційною комісією на підставі оцінки якості засвоєння освітньої програми, рівня професійних знань, умінь та навичок, ступеня сформованості загальних та спеціальних компетентностей у формі двох комплексних кваліфікаційних екзаменів:

1. Комплексний кваліфікаційний екзамен. Мова і література (основна мова). Теорія і практика перекладу (основна мова).
2. Комплексний кваліфікаційний екзамен. Мова і література (друга мова). Теорія і практика перекладу (друга мова).

До атестації допускаються магістранти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня ОП «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» не мають академічної та фінансової заборгованості.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.